

Ministeren

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Indfødsretsudvalget har den 27. marts 2023 stillet følgende spørgsmål nr. 63 (alm. del) efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares endeligt.

Spørgsmål nr. 63:

Vil ministeren garantere at alle muligheder for fratagelse og frakendelse af dansk indfødsret, når der er udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser, inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser, i dag udnyttes i videst muligt omfang i indfødsretsloven, eller vil ministeren tage initiativ til yderligere undersøgelser af mulighederne herfor?

Svar:

1. Under den tidligere regering (S) blev reglerne vedrørende frakendelse og fratagelse af dansk statsborgerskab strammet ved lov nr. 1057 af 24. oktober 2019 (Fratagelse af statsborgerskab fra fremmedkrigere m.v.), ved lov nr. 1193 af 8. juni 2021 (Frakendelse af statsborgerskab for visse former for alvorlig bandekriminalitet, som er til alvorlig skade for statens vitale interesse), som trådte i kraft den 1. juli 2021, og ved lov nr. 453 af 20. april 2022 (Frakendelse af statsborgerskab for strafbare forhold, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser, m.v.), som trådte i kraft den 1. maj 2022.

2. Der skal efter den gældende bestemmelse i indfødsretslovens § 8 B, stk. 1, ske frakendelse af statsborgerskabet ved dom i de tilfælde, hvor en person dømmes for en strafbar handling, og den pågældende derved har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser, medmindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Det fremgår af forarbejderne til indfødsretslovens § 8 B, stk. 1, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 127 som fremsat, pkt. 2.2.2, side 10, at formuleringen "handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser" bl.a. stammer fra Europarådets konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (statsborgerretskonventionen), hvor det udtømmende er fastsat, i hvilke tilfælde en kontraherende

16. juni 2023

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Indfødsret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2023 - 5559
Akt-id 2341078

stats nationale lovgivning må indeholde bestemmelser om fortabelse af statsborgerskab ex lege, dvs. ifølge (eller i henhold til) loven, eller på foranledning af en kontraherende stat. Det følger af konventionens artikel 7, stk. 1, litra d, at en af disse situationer er fortabelse i tilfælde, hvor en person har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for den kontraherende stats vitale interesser.

Den seneste stramning af indfødsretslovens § 8 B, stk. 1, blev indført på baggrund af indfødsrets aftalen af 20. april 2021, som er udmøntet i cirkulæreskrivelse nr. 9461 af 17. juni 2021 om naturalisation, hvoraf det fremgår, at der er enighed mellem aftaleparterne om at undersøge, om der er et videre råderum inden for Danmarks internationale forpligtelser til at udvide muligheden for frakendelse af statsborgerskab til også at omfatte andre former for kriminalitet, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser.

Det fremgår videre af aftalen, at der tillige er enighed mellem aftaleparterne om, at det skal undersøges, om der er mulighed for at stramme reglerne for frakendelse ved en ændring af formuleringen i indfødsretslovens § 8 A og § 8 B, stk. 1-3, fra "kan" til "skal", således at der fremadrettet skal ske frakendelse efter indfødsretslovens § 8 A og § 8 B, stk. 1-3, medmindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Det fremgår desuden, at det aftales, at regeringen inddrager aftaleparterne i undersøgelserne og udmøntningen heraf, idet aftaleparterne er enige om at eventuelle muligheder for – inden for Danmarks internationale forpligtelser – at udvide adgangen for fratagelse af statsborgerskab bør udnyttes fuldt ud, således at det sikres, at der sker frakendelse i videst muligt omfang.

Den nugældende formulering af bestemmelsen blev således indført på baggrund af indfødsrets aftalen af 2021 med henblik på at mulighederne for at udvide adgangen for fratagelse af statsborgerskab udnyttes fuldt ud under hensyntagen til, hvad der vurderes er muligt inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser, herunder statsborgerretskonventionen.

3. Derudover kan det oplyses, at det fremgår af indfødsretslovens § 8 B, stk. 3, at den, som har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for landets vitale interesser, af udlændinge- og integrationsministeren kan fratages sin danske indfødsret, medmindre den pågældende derved bliver statsløs.

Det fremgår af forarbejderne til indfødsretslovens § 8 B, stk. 3, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 38 som fremsat, pkt. 3.1.1, side 9, at det i forhold til fortabelse af statsborgerskab ex lege eller på foranledning af en kontraherende stat er udtømmende fastsat i konventionens artikel 7, i hvilke situationer en stats lovgivning må indeholde regler om fortabelse af statsborgerskab. Det følger af konventionens artikel 7, stk. 1, litra d, at en af disse situationer er fortabelse i tilfælde, hvor der er tale om en handlemåde, som er til alvorlig skade for den kontraherende stats vitale interesser.

Det fremgår videre af samme lovforslags pkt. 3.1.1, at det af statsborgerretskonventionens artikel 7, stk. 3, følger, at en stats nationale lovgivning ikke må indeholde bestemmelser om, at statsborgerretten fortabes, hvis den pågældende person derved bliver statsløs.

Formuleringen om at have udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for landets vitale interesser, omfatter samtlige former for kriminalitet, der vurderes muligt inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser, herunder navnlig statsborgerretskonventionen.

Det bemærkes, at det forhold, at udlændinge- og integrationsministeren *kan* fratage statsborgerskab, indebærer et forvaltningsretligt skøn, således at ministeren efter en konkret vurdering i visse tilfælde kan undlade at fratage statsborgerskab, også selvom fratagelse ikke vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Dette skyldes bl.a., at administrativ fratagelse af statsborgerskab som udgangspunkt alene forudsættes anvendt, hvor det ikke er muligt at indlede en sag om frakendelse af dansk statsborgerskab ved dom i henhold til indfødsretslovens § 8 B, stk. 1, jf. også forarbejderne til indfødsretslovens § 8 B, stk. 3, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 38 som fremsat, pkt. 2.2, side 5.

4. Som det fremgår af regeringsgrundlaget *Ansvar for Danmark* fra december 2022, vil regeringen arbejde for at styrke det regelbaserede internationale samfund og derfor fastholde Danmarks medlemskab af de internationale konventioner.

Det ændrer dog ikke på, at der findes uhensigtsmæssigheder ved dele af de internationale konventioner og fortolkningen af dem. Der er f.eks. snævre rammer for at kunne frakende kriminelle udlændinge deres statsborgerskab og begrænsede muligheder for at udvise kriminelle udlændinge. Vi skal derfor være klar til at udfordre og afsøge de rammer, som konventionerne sætter op.

Derfor vil regeringen udnævne en ambassadør, der skal sikre, at Danmark engagerer sig i arbejdet med konventionerne, herunder hvordan de anvendes og fortolkes.

Det fremgår også af regeringsgrundlaget, at regeringen vil igangsætte en grundig udredning af Danmarks forpligtelser og muligheder i forbindelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) og afgørelser fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD).

Regeringen er i gang med at overveje, hvordan dette arbejde nærmere skal tilrettelægges.

Kaare Dybvad Bek

/

Christine V. Johansen